

Livsmedelsföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för livsmedelsföretag i Sverige. Livsmedelsföretagen har omkring 850 medlemmar som representerar alla varianter av svenska livsmedelsföretag; små och stora, med svenska och utländska ägare, familjeägda, jordbrukskooperativ, börsnoterade med flera.

Livsmedelsföretagen tackar för möjligheten att besvara Jordbruksverkets remiss om retursystemet för dryckesförpackningar:

Det viktigaste av Jordbruksverkets förslag till ändringar innebär att förpackningar för drycker baserade på juicer och mejeriprodukter tvingas att överföras från dagens retursystem till pantsystemet. Livsmedelsföretagen avstyrker förslagen. Det finns i dagläget inte någon tillräckligt analys av effekterna av en sådan lagförändring. Den totala miljö- och konsumentnyttan kräver av flera skäl ytterligare utredning av följande skäl:

Redan i dag finns möjligheten för producenter av konsumtionsfärdig dryck baserad på juice eller mejeriprodukter att ingå frivilligt i pantsystemet. Att överföra fler plastförpackningar till pantsystemet lagstiftningsvägen kommer visserligen med hög sannolikhet att öka återvinningsgraden för just dessa plastförpackningar. Däremot finns en risk att återvinningsgraden för övriga plastförpackningar snarare kommer att minska, då volymerna av "restplast" i ett normalt hushåll kommer att bli så låg att plasten riskerar att hamna i vanliga hushållssopor i stället för att återvinnas. Målet bör vara att öka återvinningsgraden på all typ av plast. Med det perspektivet är det olyckligt att se på en produktkategori i taget. Målet att så mycket plast och metall som möjligt ska återvinnas bör ha som mål att öka den totala återvinningen av plast och metall. Av detta följer att man bör undvika att dela upp återvinningsflödena i olika kategorier.

Bryggerierna är de som i dag främst använder sig av pantsystem. De har en lång tradition av pantsystem, och detta system är i huvudsak väl fungerande för dem. Lagförslagen innebär dock att en lång rad nya företag kommer att tvingas bli användare av pantsystemet, såsom till exempel mejerier och juiceproducenter.

Återvinningsgraden för mindre plastflaskor som i dag ligger inom FTI:s system är 38,4 procent, vilket alltså är relativt lågt. Samtidigt kan återvinningsgraden vara hög också utanför pantsystemet. Ett motsvarande exempel är glasflaskor som inte har pant, men som ändå återvinns till över 90 procent.

Ett återvinningssystem som inte baseras på pant är mer flexibelt än ett pantsystem. Återvinningen kan ske direkt i hushåll och fastighetsnära vilket ökar sannolikheten för att materialet verkligen återvinns. Pantsystem är med dagens konstruktion låsta till butiker och därmed mer inflexibla.

*Pantsystemet är till sin natur nationellt, och begränsar vilka förpackningstyper som kan användas av producenterna. Svensk livsmedelsexport och -import har ökat under en lång rad år, och den ökade internationella handeln av mat och dryck kräver flexibla modeller för återvinning med en hög grad av frivillighet.

*Pantsystemet kräver standardiserade förpackningar vars gränser sätts av rådande returpacksystem. Detta kan hindra innovation och marknadsföring av produkter, där förpackningen är en viktig del.

*Att tvinga in företag i ett specifikt system riskerar att missgynna små företag som säljer drycker baserade på mejeriprodukter och/eller frukt och grönsaker, eftersom investeringskostnaderna för dessa per enhet riskerar att bli mycket höga.

Ovanstående frågor kräver en närmare konsekvensanalys ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv, men också ur ett konkurrenskrafts- och handelsperspektiv, innan Livsmedelsföretagen kan tillstyrka Jordbruksverkets förslag till lagändringar.

Stockholm den 10 juni 2016

Fredrik Torehammar

Livsmedelsföretagen